TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2021. gada 14. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Orhūsas konvencija – 9. panta 2. un 3. punkts – Iespēja vērsties tiesā – Sabiedrības, kas nav ieinteresētā sabiedrība, iespējas vērsties tiesā neesamība – Prasības pieņemamība, kas ir atkarīga no iepriekšējas dalības lēmuma pieņemšanas procesā

Lietā C-826/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Rechtbank Limburg* (Limburgas pirmās instances tiesa, Nīderlande) iesniedza ar 2018. gada 21. decembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2018. gada 28. decembrī, tiesvedībā

LB,

Stichting Varkens in Nood,

Stichting Dierenrecht,

Stichting Leefbaar Buitengebied

pret

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren,

piedaloties

Sebava BV,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), tiesneši L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], K. Toadere [*C. Toader*], M. Safjans [*M. Safjan*] un N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

ģenerāladvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretāre: M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2020. gada 30. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– LB vārdā – *A. Hanssen*,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

– *Stichting Varkens in Nood, Stichting Dierenrecht un Stichting Leefbaar Buitengebied* vārdā – *M. H. Middelkamp*,

– *College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren* vārdā – *L. M. C. Cloodt, advocaat*,

– Nīderlandes valdības vārdā – *M. A. M. de Ree*, *M. Bulterman* un *C. S. Schillemans*, kā arī *J. M. Hoogveld*, pārstāvji,

– Dānijas valdības vārdā – *J. Nymann-Lindegren*, kā arī *M. S. Wolff* un *P. Z. L. Ngo*, pārstāvji,

– Īrijas vārdā – *M. Browne* un *G. Hodge*, kā arī *A. Joyce*, pārstāvji, kuriem palīdz *N. Butler, SC*, un *C. Hogan, BL*,

– Zviedrijas valdības vārdā – *H. Eklinder*, *C. Meyer-Seitz*, *H. Shev*, *J. Lundberg* un *A. Falk*, pārstāves,

– Eiropas Komisijas vārdā – *G. Gattinara* un *M. Noll-Ehlers*, kā arī *L. Haasbeek*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2020. gada 2. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 9. panta 2. punktu Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kas parakstīta Orhūsā (Dānija) 1998. gada 25. jūnijā un Eiropas Kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes Lēmumu 2005/370/EK (2005. gada 17. februāris) (OV 2005, L 124, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Orhūsas konvencija").

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedībām attiecīgi starp LB, fizisku personu, kā arī *Stichting Varkens in Nood*, *Stichting Dierenrecht* un *Stichting Leefbaar Buitengebied*, dzīvnieku tiesību aizsardzības apvienībām, un *College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren* (Ehtas-Sisterenas komūnas birģermeistara un izpilddirektoru kolēģija, Nīderlande; turpmāk tekstā – "Ehtas-Sisterenas komūna") par atļauju, ko šī komūna ir piešķīrusi *Sebava BV* sivēnmātēm paredzētas kūts būvniecībai.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

3 Orhūsas konvencijas 18. apsvērumā ir pausta vēlme, lai sabiedrībai, tostarp organizācijām, būtu pieejama efektīva tiesvedības sistēma, kas nodrošinātu likumos noteikto interešu aizsardzību un likumību.

4 Šīs konvencijas 2. panta "Definīcijas" 4. punktā ir noteikts, ka ar terminu "sabiedrība" ir saprotama "viena vai vairākas fiziskas vai juridiskas personas un – saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem vai praksi – to apvienības, organizācijas vai grupas".

5 Atbilstoši minētā 2. panta 5. punktam ar formulējumu "ieinteresētā sabiedrība" ir saprotama "sabiedrība, kuru ietekmē vai varētu ietekmēt lēmumu pieņemšana vides jomā vai kurai ir interese par to". Šajā 5. punktā ir precizēts, ka "šīs definīcijas piemērošanas nolūkā par ieinteresētām uzskata tādas nevalstiskās organizācijas, kas veicina vides aizsardzību un atbilst visām attiecīgās valsts tiesību aktu prasībām".

6 Orhūsas konvencijas 3. panta 5. punktā ir paredzēts, ka šīs konvencijas noteikumi neierobežo pušu tiesības īstenot vai ieviest pasākumus, kas nodrošina plašāku pieeju informācijai, lielāku sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un plašākas iespējas vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, nekā prasīts šajā konvencijā.

7 Orhūsas konvencijas 6. panta "Sabiedrības dalība lēmumu pieņemšanā par īpašām darbībām" 1.–10. punktā ir paredzēts:

"1. Katra puse:

a) piemēro šā panta noteikumus attiecībā uz lēmumiem par to, vai atļaut veikt ierosinātās darbības, kas uzskaitītas I pielikumā;

[..].

2. Ieinteresēto sabiedrību savlaicīgi un efektīvi, attiecīgi ar publisku paziņojumu vai individuāli, informē par vides lēmumu pieņemšanas procedūras sākšanu, *inter alia*, par:

a) ierosināto darbību, tostarp par attiecīgo pieteikumu, par kuru ir jāpieņem lēmums;

b) iespējamo lēmumu vai lēmumu projektu būtību;

c) valsts iestādi, kas atbildīga par lēmuma pieņemšanu;

d) paredzēto procedūru, tostarp – ja šādu informāciju ir iespējams sniegt – norādot:
   i) procedūras sākuma datumu;
   ii) sabiedrības dalības iespējas;
   iii) katras paredzētās sabiedriskās apspriešanas laiku un vietu;
   iv) valsts iestādi, kurā var iegūt attiecīgo informāciju un kurā sabiedrības vērtēšanai nodota attiecīgā informācija;
   v) attiecīgo valsts iestādi vai kādu citu oficiālu iestādi, kurai var iesniegt komentārus un jautājumus, un termiņu komentāru vai jautājumu iesniegšanai;
   vi) kāda attiecīga vides informācija ir pieejama saistībā ar ierosināto darbību; un

e) to, ka uz darbību attiecas procedūra, kurā valsts vai pārrobežu mērogā novērtē ietekmi uz vidi.

3. Sabiedrības dalības procedūrās dažādiem to posmiem paredz pamatotus termiņus, atvēlot pietiekamu laiku, lai sabiedrību informētu saskaņā ar šā panta 2. punktu un lai sabiedrība varētu sagatavoties un efektīvi piedalīties ar vidi saistīto lēmumu pieņemšanas procesā.

4. Katra Puse nodrošina sabiedrības dalību jau procesa sākumā, kad vēl ir iespējami jebkādi risinājumi un kad var īstenot faktisku sabiedrības dalību procesā.

5. Katra Puse, ja tas ir lietderīgi, mudina ikvienu, kas plāno iesniegt pieteikumu atļaujas saņemšanai, jau pirms pieteikuma iesniegšanas noteikt ieinteresēto sabiedrības daļu, iesaistīties diskusijās un sniegt informāciju par paredzamā pieteikuma būtību.

6. Katra Puse prasa, lai kompetentās valsts iestādes – bez maksas, tiklīdz tas ir iespējams un pamatojoties uz attiecīgu lūgumu, ja to paredz attiecīgās valsts tiesību akti – ieinteresētajai sabiedrības daļai izpētes nolūkā nodrošina pieeju visai šajā pantā minētajai informācijai, kas attiecas uz lēmumu pieņemšanu un ir pieejama sabiedrības dalības procesā, neierobežojot Pušu tiesības atteikties izpaust noteiktu informāciju saskaņā ar 4. panta 3. un 4. punktu. Neskarot 4. panta noteikumus, attiecīgā informācija ietver vismaz turpmāk norādīto:

a) vietas aprakstu, kā arī ierosinātās darbības fizisko un tehnisko raksturojumu, tostarp aplēses par paredzamajiem atkritumiem un izmešiem;

b) aprakstu par ierosinātās darbības nozīmīgo ietekmi uz vidi;

c) aprakstu par pasākumiem, kas paredzēti, lai novērstu un/vai samazinātu minēto ietekmi, tostarp izmešu apjomu;

d) netehnisku kopsavilkumu par iepriekš izklāstīto;

e) apkopojumu par nozīmīgākajiem alternatīvajiem risinājumiem, ko izpētījis pieteikuma iesniedzējs; un

f) saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem – galvenos ziņojumus un priekšlikumus, kas ir iesniegti valsts iestādei uz to laiku, kad ieinteresētā sabiedrības daļa tiek informēta saskaņā ar šā panta 2. punktu.

7. Sabiedrības dalības procedūras dod iespēju sabiedrībai rakstiski vai, attiecīgos gadījumos, sabiedriskās apspriešanas laikā vai publiskās pārrunās ar pieteikuma iesniedzēju iesniegt jebkādus komentārus, informāciju, analīzi vai viedokļus, ko sabiedrība uzskata par būtiskiem saistībā ar paredzamo darbību.

8. Katra Puse nodrošina to, ka lēmuma pieņemšanā attiecīgi ņem vērā sabiedrības dalības procedūras rezultātus.

9. Katra Puse nodrošina to, ka – tiklīdz valsts iestāde ir pieņēmusi lēmumu – sabiedrība nekavējoties tiek informēta par šo lēmumu saskaņā ar atbilstošām procedūrām. Katra Puse dara sabiedrībai pieejamu lēmuma tekstu līdz ar pamatojumiem un apsvērumiem, uz kuriem pamatojas lēmums.

10. Katra Puse nodrošina to, ka gadījumos, kad valsts iestāde pārskata vai atjaunina kādas šā panta 1. punktā minētās darbības īstenošanas nosacījumus, šā panta 2. līdz 9. punkta noteikumus piemēro *mutatis mutandis*, ja tas ir lietderīgi."

8 Orhūsas konvencijas 9. panta "Iespēja griezties tiesu iestādēs" 2.–4. punktā ir noteikts:

"2. Katra Puse saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nodrošina to, ka ieinteresētās sabiedrības pārstāvjiem,

a) kuriem ir pamatota interese vai arī

b) kuri uzskata, ka noticis tiesību aizskārums, ja šādu priekšnosacījumu paredz attiecīgās Puses administratīvā procesa normas, ir iespēja pārskatīšanas nolūkā griezties tiesā un/vai kādā citā neatkarīgā un objektīvā institūcijā, kas noteikta likumā, lai – pamatojoties uz materiāliem vai procesuāliem aspektiem – apstrīdētu jebkura tāda lēmuma, darbības vai bezdarbības likumību, uz ko attiecas 6. panta noteikumi, ja šāda apstrīdēšana paredzēta attiecīgās valsts tiesību aktos, kā arī neskarot šā panta 3. punktu un citus attiecīgus šīs konvencijas noteikumus.

To, vai interese ir pamatota un vai ir noticis tiesību aizskārums, nosaka saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem un ar mērķi nodrošināt ieinteresētajai sabiedrībai plašas iespējas griezties tiesu iestādēs saistībā ar šīs konvencijas piemērošanu. Tādēļ a) apakšpunkta piemērošanas nolūkā par pamatotu uzskata ikvienas tādas nevalstiskas organizācijas interesi, kura atbilst 2. panta 5. punktā minētajām prasībām. Šādas organizācijas uzskata arī par tādām, kam ir tiesības, attiecībā uz kurām ir iespējams tiesību aizskārums, kā paredzēts b) apakšpunktā.

Šā panta 2. punkta noteikumi neizslēdz iespēju pārskatīšanas nolūkā iepriekš griezties administratīvā iestādē, kā arī neiespaido prasību, ka pirms vēršanās tiesā ir jāizmanto visas administratīv[ā]s pārskatīšanas procedūras, ja šāda prasība paredzēta attiecīgās valsts tiesību aktos.

3. Turklāt, neskarot 1. un 2. punktā minētās pārskatīšanas procedūras, katra Puse nodrošina to, ka sabiedrības pārstāvjiem, kas atbilst attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem, ja tādi būtu, ir pieejamas administratīvas vai tiesas procedūras, lai apstrīdētu fizisku personu vai valsts iestāžu darbību vai bezdarbību, kas pārkāpj attiecīgās valsts tiesību aktus vides jomā.

4. Turklāt, neskarot 1. punktu, šā panta 1., 2. un 3. punktā minētajām procedūrām ir jānodrošina pamatoti un efektīvi tiesiskie līdzekļi, tostarp, vajadzības gadījumā, atbrīvošana no amata, un tām ir jābūt taisnīgām, objektīvām un ātrām, kā arī saistītām ar nelielām izmaksām. [..]”

9 Orhūsas konvencijas I pielikuma “Konvencijas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto darbību saraksts” 15. punkta c) apakšpunktā ir minēti cūku intensīvas audzēšanas kompleksi, kuros ir vairāk nekā 750 vietu sivēnmātēm.

Nīderlandes tiesības

10 Saskaņā ar *Algemene wet bestuursrecht* (Vispārējais administratīvo tiesību likums, turpmāk tekstā – “*Awb*”) 1:2. pantu “ieinteresētā persona” ir jebkura persona, kuru “tieši ietekmē lēmums”.

11 No *Wet Algemene bepalingen omgevingsrecht* (Likums par vispārējiem vides tiesību noteikumiem, turpmāk tekstā – “*Wabo*”) 3:10. panta izriet, ka *Awb* 3:4. iedaļa par “vienotu publisku sagatavošanas procedūru” (turpmāk tekstā – “sagatavošanas procedūra”) ir piemērojama tādas vides atļaujas saņemšanai, kas attiecas uz celtniecības darbībām un izmaiņām instalācijās *Wabo* 2.1. panta 1. punkta a) un e) apakšpunkta izpratnē.

12 Šīs procedūras ietvaros *Wabo* 3.12. pantā ir paredzēts, ka ikviens var izteikt apsvērumus par lēmumprojektu.

13 Saskaņā ar *Awb* 6:13. pantu tikai ieinteresētās puses, kas ir iesniegušas apsvērumus sagatavošanas procesā, var pārsūdzēt lēmumu, kas pieņemts šīs procedūras noslēgumā, ja vien tām nevar pamatoti pārmest to, ka tās nav iesaistījušās šajā procedūrā. Turklāt pieņemami ir tikai iebildumi, kas vērsti pret tiem pašiem apstrīdētā lēmuma aspektiem, kuri tika kritizēti tā pieņemšanas procesā.

14 No *Awb* 8:1. panta izriet, ka tikai ieinteresētās puses var pārsūdzēt administratīvus lēmumus administratīvajā tiesā.

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

15 2016. gada 13. oktobrī *Sebava* iesniedza Ehtas-Sisterenas komūnai pieteikumu atļaujas saņemšanai, lai paplašinātu un pārveidotu Koningsbošā [*Koningsbosch*] (Nīderlande) izvietotu kūti jaunas 855 nezīdošām grūsnām sivēnmātēm paredzētas kūts būvniecībai, 484 jauncūku aizstāšanai ar 125 vaislām sivēnmātēm esošajās kūtīs un sivēnmāšu laidara ar nojumi būvniecībai.

16 Šim pieteikumam tika piemērota sagatavošanas procedūra, kurā kompetentā iestāde pieņem lēmumprojektu par atļaujas pieteikumu, par kuru var iesniegt apsvērumus.

17 Šajā ziņā Ehtas-Sisterenas komūna nolēma, ka ietekmes uz vidi ziņojums nav nepieciešams.

18 Šis lēmums, kā arī paziņojuma lietas un citu tai pievienoto dokumentu eksemplārs apspriešanas nolūkos tika nodoti sabiedrības rīcībā kādā pašvaldības viesnīcā. *Staatscourant van het Koninkrijk der Nederlanden* (*Nīderlandes Karalistes Oficiālais Vēstnesis*) tika publicēts paziņojums, kurā bija norādīts, ka minētais lēmums ir uzskatāms par sagatavojošu aktu Nīderlandes tiesību izpratnē un ka tādējādi to nevar pārsūdzēt administratīvā kārtībā vai tiesā, ja vien tas tieši neskar "ieinteresētās puses" intereses. Atļaujas pieteikums, kā arī paziņojums par atļaujas projektu tika publicēti arī *Gemeenteblad van Echt-Susteren* (*Ehtas-Sisterenas Pašvaldības Vēstnesis*).

19 Ar 2017. gada 28. septembra lēmumu Ehtas-Sisterenas komūna piešķīra lūgto vides atļauju.

20 LB, kā arī *Stichting Varkens in Nood*, *Stichting Dierenrecht* un *Stichting Leefbaar Buitengebied* cēla *Rechtbank Limburg* (Limburgas pirmās instances tiesa, Nīderlande) prasības atcelt šo atļauju.

21 Iesniedzējtiesa uzskata, ka LB celtā prasība ir jānoraida kā nepieņemama, pamatojoties uz to, ka LB neatbilst nosacījumiem, lai viņu varētu uzskatīt par "ieinteresēto pusi" Nīderlandes administratīvo tiesību izpratnē, jo viņa dzīvo nevis pamatlietā aplūkotā projekta tuvumā, bet aptuveni 20 kilometru attālumā un tādējādi personīgi neizjūt šī projekta radīto ietekmi uz vidi. Iesniedzējtiesa norāda, ka ar LB veterinārārsta profesiju nav pietiekami, lai varētu atzīt personīgās intereses, un ka citas darbības un statuss, uz kuriem viņa ir atsaukusies, ir norādīti novēloti – pēc prasības celšanai noteiktā termiņa beigām.

22 Iesniedzējtiesa piebilst, ka LB prasība varētu tikt noraidīta kā nepieņemama arī tāpēc, ka prasītāja nav iesniegusi apsvērumus par minēto projektu sagatavošanas procedūras laikā.

23 LB apgalvo, ka viņai ir jāatzīst "ieinteresētās puses" statuss Nīderlandes tiesību izpratnē un ka viņai nevar pamatoti pārmest to, ka viņa nav iesniegusi apsvērumus sagatavošanas procedūras laikā, ņemot vērā pārkāpumus, kas tajā bija pieļauti. It īpaši neesot bijis norādīts, ka projekts attiecas uz cūku kūts paplašināšanu un ka tikai "ieinteresētās puses" ir aicinātas iesniegt apsvērumus.

24 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai iespējas vērsties tiesā ierobežošana tikai ar "ieinteresētajām pusēm" valsts tiesību izpratnē atbilst Orhūsas konvencijai.

25 Tā it īpaši jautā, vai šīs konvencijas 9. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir prasīts, lai personas, kas, tāpat kā LB, netiek uzskatītas par "ieinteresētajām pusēm" valsts tiesību izpratnē un nav arī "ieinteresētās sabiedrības" pārstāvji Orhūsas konvencijas izpratnē, tomēr kā "sabiedrības" pārstāvji šīs konvencijas izpratnē varētu atsaukties tiesā uz iespējamiem to tiesību pārkāpumiem, kas tiem ir piešķirtas šīs konvencijas 6. panta 3. un 7.–9. punktā, kuri attiecas uz "sabiedrību", nevis tikai "ieinteresēto sabiedrību".

26 Iesniedzējtiesa uzskata, ka vides aizsardzības apvienības, kas ir prasītājas pamatlietā, ir "ieinteresētās puses" valsts tiesību izpratnē, jo dzīvnieku labturība un aizsardzība ir daļa no to statūtos noteiktā darbības mērķa un ir pietiekami pierādīts, ka tās šajā nolūkā veic konkrētas darbības.

27 Tomēr šī tiesa uzskata, ka šo apvienību prasība ir jānoraida kā nepieņemama, jo tās nebija iesaistījušās sagatavošanas procesā.

28 Iesniedzējtiesa tomēr jautā, vai šis pieņemamības nosacījums atbilst Savienības tiesībām un it īpaši Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punktam.

29 Tā arī jautā, vai Nīderlandes tiesību norma, kurā noteikts, ka nepieņemami ir iebildumi, kas neattiecas uz tiem lēmumprojekta aspektiem, kuri ir apstrīdēti sagatavošanas procedūrā, atbilst šim noteikumam.

30 Šādos apstākļos *Rechtbank Limburg* (Limburgas pirmās instances tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Savienības tiesības un it īpaši Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir situācija, kad tiesības uz piekļuvi tiesai sabiedrībai (proti, ikvienai personai) tiek liegtas pilnībā, ja šajā ziņā runa nav par "ieinteresēto sabiedrību" (ieinteresētās puses)?

Ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši:

2) Vai Savienības tiesības un it īpaši Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka no tiem izriet, ka sabiedrībai (proti, ikvienai personai) iespējama šai sabiedrībai piemērojamo procesuālo prasību un dalības tiesību pārkāpuma gadījumā šīs konvencijas 6. panta izpratnē ir jābūt piekļuvei tiesai?

Vai šajā ziņā nozīme ir tam, ka ieinteresētajai sabiedrībai (ieinteresētās puses) šajā ziņā ir piekļuve tiesām un turklāt tā var celt prasību tiesā arī par materiāliem prasības pamatiem?

3) Vai Savienības tiesības un it īpaši Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir situācija, kad piekļuve tiesām ieinteresētajai sabiedrībai (ieinteresētās puses) tiek padarīta atkarīga no dalības tiesību izmantošanas šīs konvencijas 6. panta izpratnē?

Ja uz trešo jautājumu tiek atbildēts noliedzoši:

4) Vai Savienības tiesības un it īpaši Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir valsts tiesību norma, atbilstoši kurai piekļuve tiesām, lai pārsūdzētu lēmumu, ieinteresētajai sabiedrībai (ieinteresētās puses) ir izslēgta, ja tai var pamatoti pārmest, ka tā nav izvirzījusi iebildumus par lēmuma projektu (vai tā daļām)?

Ja uz ceturto jautājumu tiek atbildēts noliedzoši:

5) Vai tikai valsts tiesas kompetencē, pamatojoties uz konkrētā gadījuma apstākļiem, ir spriest par to, kas ir jāsaprot ar "tam pamatoti var pārmest", vai arī valsts tiesai ir pienākums šajā ziņā ņemt vērā konkrētas Savienības tiesībās paredzētās garantijas?

6) Kādā mērā atbilde uz trešo, ceturto un piekto jautājumu ir atšķirīga, ja runa ir par sabiedrību (proti, ikvienu personu), ja tā vienlaikus nav ieinteresētā sabiedrība (ieinteresētās puses)?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un otro jautājumu

31 Ar pirmo un otro jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Savienības tiesībām un it īpaši Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punktam ir pretrunā tas, ka šīs konvencijas 2. panta 4. punktā minētajiem "sabiedrības" pārstāvjiem pašiem par sevi nav iespējas vērsties tiesā, lai apstrīdētu tās 6. panta piemērošanas jomā ietilpstošu lēmumu.

32 Vispirms ir jākonstatē, ka pamatlietā aplūkotais projekts ietilpst Orhūsas konvencijas piemērošanas jomā.

33 Iesniedzējtiesa pamatoti atsaucas uz šīs konvencijas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu, lasot to kopā ar tās I pielikuma 15. punktu, kurā ir minēti cūku intensīvas audzēšanas kompleksi, kuros ir vairāk nekā 750 vietu sivēnmātēm un kuru atļaujas procesā var piedalīties "ieinteresētā sabiedrība".

34 Saskaņā ar Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punktu katra puse saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem un saskaņā ar mērķi nodrošināt "ieinteresētajai sabiedrībai" plašas iespējas vērsties tiesā nodrošina to, ka tiem sabiedrības pārstāvjiem, kuriem ir interese celt prasību vai kuri atsaucas uz tiesību aizskārumu, ja valsts tiesību aktos ir paredzēts šāds nosacījums, ir iespēja pārskatīšanas nolūkā vērsties tiesā vai kādā citā neatkarīgā un objektīvā institūcijā, lai apstrīdētu jebkura tāda lēmuma likumību, kas ietilpst šīs konvencijas 6. panta piemērošanas jomā un – ja attiecīgās valsts tiesību akti to paredz – citos atbilstošajos šīs konvencijas noteikumos.

35 Tiesā notikušās tiesvedības rakstveida daļas dalībnieki pamatoti ir norādījuši, ka Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkts attiecas tikai uz "ieinteresēto sabiedrību", kas šīs konvencijas 2. panta 5. punktā ir definēta kā sabiedrības daļa, kuru ietekmē vai varētu ietekmēt lēmumu pieņemšana vides jomā vai kurai ir interese par to. Šajā pēdējā minētajā tiesību normā ir precizēts, ka šīs definīcijas piemērošanas nolūkā par ieinteresētām uzskata tādas nevalstiskās organizācijas, kas veicina vides aizsardzību un atbilst visām attiecīgās valsts tiesību aktu prasībām.

36 Tātad Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkta mērķis ir nevis piešķirt tiesības celt prasību par lēmumiem un citiem aktiem, kas ietilpst tās 6. panta piemērošanas jomā un kas attiecas uz projektiem, kuri ir sabiedrības dalības lēmumu pieņemšanas procesā priekšmets, sabiedrībai kopumā, bet gan nodrošināt šīs tiesības vienīgi "ieinteresētās sabiedrības" pārstāvjiem, kuri atbilst noteiktiem nosacījumiem.

37 Šo interpretāciju apstiprina Orhūsas konvencijas 9. panta struktūra, jo šī panta 3. punktā "sabiedrības" pārstāvjiem kopumā savukārt ir paredzēta šaurāka iespēja vērsties tiesā, tādējādi atspoguļojot ar šo konvenciju izveidoto sistēmu, kurā "sabiedrība" kopumā ir skaidri nošķirta no "ieinteresētās sabiedrības", kuru ietekmē akts vai darbība.

38 Tādējādi ieinteresētās sabiedrības pārstāvjiem, kuri principā vienīgie var piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā, jo tie ir daļa no tā loka, kas dalībvalstīm ir jānosaka pamatoti un saskaņā ar mērķi nodrošināt ieinteresētajai sabiedrībai plašas iespējas vērsties tiesā, un kuri ir personas, kuras plānotais akts vai darbība ietekmē vai var ietekmēt, ir paredzētas īpašas procesuālās tiesības.

39 Ir taisnība, ka Orhūsas konvencijas 6. pantā vairākkārt ir lietots jēdziens "sabiedrība". Tomēr, lasot šo pantu kopumā, no tā izriet, ka tas ir piemērojams tikai "ieinteresētajai sabiedrībai", proti, vienīgajai sabiedrībai, kurai ir jāpiedalās lēmumu pieņemšanas procesā.

40 Proti, lai gan šīs konvencijas 6. panta 2. punkta d) apakšpunkta ii) un iv) punktā ietvertie noteikumi attiecas īpaši uz informāciju saistībā ar "sabiedrību", no šī 6. panta 2. punkta pirmās daļas skaidri izriet, ka tajā paredzētās tiesības uz informāciju ir nodrošinātas tikai "ieinteresētajai sabiedrībai".

41 Turklāt, norādot, ka ir jāparedz pieņemami termiņi sabiedrības informēšanai Orhūsas konvencijas 6. panta 2. punkta izpratnē un efektīvai šīs sabiedrības sagatavošanai un dalībai visā lēmumu pieņemšanas procesā, šīs konvencijas 6. panta 3. punktā ir apstiprināts, ka dažādie sabiedrības dalības procedūras posmi ir piemērojami tikai ieinteresētajai sabiedrībai.

42 Tāpat, lai gan minētās konvencijas 6. panta 4. un 7. punktā ir minēta arī "sabiedrība", šo noteikumu vienīgais mērķis ir noteikt konkrētus dalības procedūras nosacījumus, proti, brīdi, kad šī procedūra ir jāorganizē, un precīzu šīs dalības formu, un nevis noteikt sabiedrības tiesību piedalīties minētajās procedūrās apjomu.

43 Šo analīzi apstiprina fakts, ka tiesības piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā nevarētu būt efektīvas, ja ieinteresētajai personai nebūtu arī tiesību tikt informētai par projektu un iecerēto procedūru, kā arī tiesību piekļūt informācijas dokumentiem, kas Orhūsas konvencijas 6. panta 2. un 6. punktā tomēr ir skaidri piešķirtas vienīgi "ieinteresētās sabiedrības" pārstāvjiem.

44 Turklāt ir jānorāda, ka tāda Orhūsas konvencijas 6. panta interpretācija, kas atšķiras no šī sprieduma 39. punktā norādītās interpretācijas, noteikti attiecinot iespēju vērsties tiesā arī uz "sabiedrību" kopumā, lai tā varētu izmantot no šī panta izrietošās tiesības, atņemtu lietderīgo iedarbību to iespējas vērsties tiesā režīmu nošķirumam, kuri attiecīgi ir paredzēti šīs konvencijas 9. panta 2. un 3. punktā.

45 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, ir jākonstatē, ka Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkta mērķis tieši ir nodrošināt iespēju vērsties tiesā, lai apstrīdētu aktu vai lēmumu, kas ietilpst šīs konvencijas 6. panta piemērošanas jomā, tikai "ieinteresētajai sabiedrībai", kas atbilst noteiktiem nosacījumiem.

46 Neskarot faktu pārbaudi, kas jāveic iesniedzējtiesai, no tā izriet, ka tāda persona kā LB, kas neietilpst "ieinteresētajā sabiedrībā" Orhūsas konvencijas izpratnē, nevar atsaukties uz šīs konvencijas 9. panta 2. punkta pārkāpumu, pamatojoties uz to, ka pamatlietā tai nav iespējas vērsties tiesā.

47 Tomēr šādas personas iespējai vērsties tiesā būtu jābūt piemērojamam citam režīmam, ja dalībvalsts tiesībās sabiedrībai ir piešķirtas plašākas tiesības piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā, it īpaši tiesības tikt efektīvi un savlaicīgi informētai par projektu, kā tas ir atļauts Orhūsas konvencijas 3. panta 5. punktā, saskaņā ar kuru šīs konvencijas puses savās valsts tiesībās var noteikt labvēlīgākus pasākumus nekā šajā konvencijā paredzētie pasākumi, kā, piemēram, pasākumus, kas nodrošina plašāku sabiedrības dalību šīs konvencijas 6. pantā paredzētajā lēmumu pieņemšanas procesā.

48 Šādā gadījumā uz tiesā celtajām prasībām, kas ierosinātas, pamatojoties uz šiem pasākumiem, būtu attiecināms Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punkts, kurā ir paredzēts, ka, neskarot šī panta 1. un 2. punktā minētās pārskatīšanas procedūras, katra puse nodrošina to, ka "sabiedrības pārstāvjiem, kas atbilst attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem", ir pieejamas administratīvas vai tiesas procedūras, lai apstrīdētu fizisku personu vai valsts iestāžu darbību vai bezdarbību, kas pārkāpj attiecīgās valsts tiesību aktus vides jomā.

49 Tādējādi minētās konvencijas 9. panta 3. punktā paredzētajām prasībām var tikt piemēroti "kritēriji", no kā izriet, ka dalībvalstis atbilstoši tām šajā ziņā atstātajai rīcības brīvībai var paredzēt procesuālo tiesību noteikumus, kas attiecas uz nosacījumiem, kādi jāizpilda, lai varētu celt šādas prasības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 20. decembris, *Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation*, C-664/15, EU:C:2017:987, 86. punkts).

50 Tiesa ir jau nospriedusi, ka minētajā tiesību normā paredzētajām tiesībām celt prasību tiktu atņemta jebkāda lietderīgā iedarbība, ja, nosakot šādus kritērijus, tiktu pieļauts, ka noteiktas kategorijas "sabiedrības pārstāvjiem" tiktu liegtas jebkādas tiesības celt prasību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 20. decembris, *Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation*, C-664/15, EU:C:2017:987, 46. un 48. punkts, kā arī 2019. gada 3. oktobris, *Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland* u.c., C-197/18, EU:C:2019:824, 34. punkts).

51 No tā izriet, ka Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punktam ir pretrunā tas, ka "sabiedrības" pārstāvjiem tās izpratnē nav nekādas iespējas vērsties tiesā, lai atsauktos uz plašākajām tiesībām piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā, kuras ir piešķirtas dalībvalsts vides tiesībās.

52 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo un otro jautājumu ir jāatbild, ka Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka šīs konvencijas 2. panta 4. punktā minētajiem "sabiedrības" pārstāvjiem pašiem par sevi nav iespējas vērsties tiesā, lai

apstrīdētu lēmumu, kas ietilpst tās 6. panta piemērošanas jomā. Savukārt minētās konvencijas 9. panta 3. punkts nepieļauj to, ka šīm personām nav iespējas vērsties tiesā, lai atsauktos uz plašākām tiesībām piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā, kuras tām ir piešķirtas vienīgi dalībvalsts vides tiesībās.

Par trešo līdz sesto jautājumu

53 Ņemot vērā pamatlietas un uz pirmajiem diviem jautājumiem sniegto atbildi, ir jākonstatē, ka trešais līdz sestais jautājums attiecas uz prasību, ko ir cēlušas tādas nevalstiskas organizācijas, kuras ir daļa no Orhūsas konvencijas 2. panta 5. punktā minētās "ieinteresētās sabiedrības" un ietilpst tās 9. panta 2. punktā, kā arī tās "sabiedrības" pārstāvis, kura minēta šīs konvencijas 2. panta 4. punktā un uz kuru attiecas tās 9. panta 3. punkts.

54 Līdz ar to ir jāuzskata, ka ar trešo līdz sesto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punktam un 9. panta 3. punktam ir pretrunā tas, ka tādas tiesā celtas prasības pieņemamība, ko ir ierosinājušas attiecīgi nevalstiskās organizācijas, kuras ir "ieinteresētās sabiedrības" daļa, un "sabiedrības" pārstāvis, ņemot vērā saistībā ar šīm organizācijām šīs konvencijas 6. pantu un saistībā ar šo "sabiedrības" pārstāvi – dalībvalsts vides tiesības, ir atkarīga no to dalības apstrīdētā lēmuma sagatavošanas procedūrā, ja vien tām nevar saprātīgi pārmest to, ka tās nebija tajā iesaistījušās. Šī tiesa arī vēlas noskaidrot, vai šīs tiesību normas pieļauj to, ka ir pieņemami tikai tie iebildumi, kuri ir vērsti pret tiem pašiem apstrīdētā lēmuma aspektiem kā tie, par kuriem prasītāja ir iesniegusi apsvērumus šajā procedūrā.

55 No Tiesas judikatūras izriet, ka "ieinteresētās sabiedrības" pārstāvjiem Orhūsas konvencijas izpratnē ir jābūt tiesībām celt prasību par šīs konvencijas 9. panta 2. punktā minētajiem aktiem neatkarīgi no tā, kāda loma tiem varētu būt bijusi pieteikuma izskatīšanas laikā, un ka līdz ar to šīs konvencijas puses nevar paredzēt šādas prasības nepieņemamību, pamatojoties uz to, ka prasītājs ir piedalījies apstrīdētā lēmuma pieņemšanas procesā un ir varējis paust savu viedokli šajā ziņā (šajā nozīmē attiecībā uz līdzīgiem noteikumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK (1985. gada 27. jūnijs) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV 1985, L 175, 40. lpp.) skat. spriedumu, 2009. gada 15. oktobris, *Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening*, C-263/08, EU:C:2009:631, 38. un 39. punkts).

56 Dalība vides lēmumu pieņemšanā atbilstoši minētajā konvencijā paredzētajiem nosacījumiem būtībā atšķiras no prasības celšanas tiesā, un tai ir cits mērķis nekā šai pēdējai minētajai; šī prasība attiecīgā gadījumā var tikt celta par lēmumu, kas pieņemts šī procesa iznākumā, tādējādi šai dalībai nav ietekmes uz minētās pārsūdzības īstenošanas nosacījumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 15. oktobris, *Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening*, C-263/08, EU:C:2009:631, 38. punkts).

57 Turklāt, runājot it īpaši par vides aizsardzības apvienībām, ir jāatgādina, ka Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkta otrās daļas otrajā un trešajā teikumā ir paredzēts, ka nevalstiskās organizācijas, kas atbilst šīs konvencijas 2. panta 5. punktā paredzētajiem nosacījumiem, ir jāuzskata par tādām, kurām ir vai nu pietiekama interese, vai tiesības, kuras var tikt aizskartas, atkarībā no tā, vai valsts tiesību aktos ir atsauce uz vienu vai otru no šiem pieņemamības nosacījumiem.

58 Visbeidzot ir jākonstatē, ka Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punktā paredzētais mērķis nodrošināt "plašas iespējas griezties tiesu iestādēs" un šīs tiesību normas lietderīgās iedarbības ievērošana nebūtu nodrošināta ar tiesību aktiem, atbilstoši kuriem nevalstiskas organizācijas celtas prasības pieņemamība būtu atkarīga no lomas, kāda tai varēja būt vai nebūt dalības lēmuma pieņemšanas procesā posmā, lai gan šim posmam nav tāda paša mērķa kā prasības celšanai tiesā un lai gan šādas organizācijas veiktais projekta vērtējums turklāt var attīstīties atkarībā no šī procesa rezultāta (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 15. oktobris, *Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening*, C-263/08, EU:C:2009:631, 38., 39. un 48. punkts).

59 No iepriekš minētā izriet, ka Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkts nepieļauj to, ka tajā paredzēto nevalstisko organizāciju, kuras ir "ieinteresētās sabiedrības" daļa Orhūsas konvencijas izpratnē, tiesā celto prasību pieņemamība ir atkarīga no to dalības lēmuma pieņemšanas procesā, kura rezultātā ir pieņemts apstrīdētais lēmums.

60 Apstāklis, ka šis nosacījums saskaņā ar pamatlietā aplūkotajām valsts tiesībām nav piemērojams, ja šīm organizācijām nevar pamatoti pārmest to, ka tās nav piedalījušās minētajā procesā, nevar pamatot atšķirīgu risinājumu, jo ar iepriekšējas dalības nosacījuma neievērošanu principā ir pietiekami, lai nepieļautu minēto organizāciju vēršanos tiesā.

61 Savukārt risinājums būtu citāds, ja minēto prasību būtu cēlis "sabiedrības" pārstāvis, pamatojoties uz plašām tiesībām piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā, kuras ir piešķirtas vienīgi dalībvalsts vides tiesībās.

62 Šajā gadījumā, kā izriet no šī sprieduma 48. punkta, būtu jāpiemēro Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punkts, kurā šīs konvencijas pušu rīcības brīvība ir paredzēta elastīgākā veidā.

63 Tādējādi no Tiesas judikatūras izriet, ka šī tiesību norma principā neliedz saistībā ar tajā paredzētajām prasībām noteikt, ka to pieņemamība ir atkarīga no nosacījuma, ka prasītājs ir savlaicīgi izvirzījis savus iebildumus administratīvā procesa laikā, jo šāds noteikums var ļaut ātrāk identificēt strīdīgos punktus un vajadzības gadījumā tos atrisināt administratīvā procesa laikā tādējādi, ka prasības celšana tiesā vairs nav nepieciešama (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 20. decembris, *Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation*, C-664/15, EU:C:2017:987, 88.–90. punkts).

64 Šādos apstākļos, lai arī tas kā priekšnoteikums prasības celšanai tiesā ir tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. panta izpratnē ierobežojums, Tiesa ir atzinusi, ka šāds ierobežojums var tikt attaisnots atbilstoši Hartas 52. panta 1. punktam, ja tas ir paredzēts tiesību aktos, ja ar to tiek ievērota minēto tiesību būtība un ja tas ir nepieciešams, ievērojot samērīguma principu, kā arī tas patiešām atbilst vispārējo interešu mērķiem, ko atzinusi Eiropas Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 20. decembris, *Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation*, C-664/15, EU:C:2017:987, 90. punkts).

65 Šajā gadījumā neatkarīgi no tā, vai Hartas 47. pants ir piemērojams tiesā celtai prasībai, kas attiecas tikai uz plašām tiesībām piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā, kuras ir piešķirtas vienīgi valsts tiesībās, ir konstatējams, ka šī sprieduma iepriekšējā punktā minētie nosacījumi katrā ziņā ir izpildīti.

66 Proti, no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka prasības pieņemamības nosacījums, kas saistīts ar iepriekšēju dalību lēmumu pieņemšanas procesā, ir paredzēts tiesību aktā Hartas 47. panta izpratnē. Šis nosacījums turklāt atbilst šajā pantā paredzēto pamattiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā būtībai, jo ar to netiek apšaubītas šīs tiesības pašas par sevi, bet ir noteikts tikai papildu procesuāls posms to īstenošanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 27. septembris, *Puškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, 64. punkts). Tāpat tas atbilst šī sprieduma 63. punktā atgādinātajam vispārējo interešu mērķim, un nešķiet, ka pastāvētu acīmredzams nesamērīgums starp šo mērķi un iespējamām neērtībām, ko rada pienākums piedalīties apstrīdētā lēmuma sagatavošanas procedūrā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 27. septembris, *Puškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, 66., 67. un 69. punkts).

67 Apstāklis, ka šis nosacījums nav piemērojams, ja prasītājai nevar pamatoti pārmest to, ka tā nav piedalījusies lēmuma pieņemšanas procesā, turklāt atbilst samērīguma prasībai, jo tas tiek izvērtēts atkarībā no lietas apstākļiem.

68 Visbeidzot, nav nepieciešams noteikt, vai Orhūsas konvencijas 9. panta 2. un 3. punkts pieļauj to, ka tiesā var tikt apstrīdēti tikai tie iebildumi, kas vērsti pret tiem pašiem apstrīdētā lēmuma aspektiem kā tie, par kuriem prasītājas šajā procedūrā ir izteikušas apsvērumus, jo prasītājas pamatlietā katrā ziņā nav piedalījušās sagatavošanas procedūrā.

69 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo līdz sesto jautājumu ir jāatbild, ka Orhūsas konvencijas 9. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka tajā paredzēto nevalstisko organizāciju, kuras ir šīs konvencijas 2. panta 5. punktā minētās "ieinteresētās sabiedrības" daļa, tiesā celto prasību pieņemamība ir atkarīga no šo organizāciju dalības apstrīdētā lēmuma sagatavošanas procedūrā, pat ja šis nosacījums nav piemērojams, ja tām nevar pamatoti pārmest to, kas tās nav piedalījušās šajā procedūrā. Savukārt minētās konvencijas 9. panta 3. punkts pieļauj to, ka tajā paredzētās tiesā celtās prasības pieņemamība ir atkarīga no prasītāja dalības apstrīdētā lēmuma sagatavošanas procesā, ja vien, ņemot vērā lietas apstākļus, viņam nevar pamatoti pārmest to, ka viņš nav iesaistījies šajā procesā.

Par tiesāšanās izdevumiem

70 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kas parakstīta Orhūsā (Dānija) 1998. gada 25. jūnijā un Eiropas Kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes Lēmumu 2005/370/EK (2005. gada 17. februāris), 9. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka šīs konvencijas 2. panta 4. punktā minētajiem "sabiedrības" pārstāvjiem pašiem par sevi nav iespējas vērsties tiesā, lai apstrīdētu lēmumu, kas ietilpst tās 6. panta piemērošanas jomā. Savukārt minētās konvencijas 9. panta 3. punkts nepieļauj to, ka šīm personām nav iespējas vērsties tiesā, lai atsauktos uz plašākām tiesībām piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā, kuras tām ir piešķirtas vienīgi dalībvalsts vides tiesībās.

2) Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kas parakstīta Orhūsā 1998. gada 25. jūnijā un Eiropas Kopienas vārdā apstiprināta ar Lēmumu 2005/370, 9. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka tajā paredzēto nevalstisko organizāciju, kuras ir šīs konvencijas 2. panta 5. punktā minētās "ieinteresētās sabiedrības" daļa, tiesā celto prasību pieņemamība ir atkarīga no šo organizāciju dalības apstrīdētā lēmuma sagatavošanas procedūrā, pat ja šis nosacījums nav piemērojams, ja tām nevar pamatoti pārmest to, kas tās nav piedalījušās šajā procedūrā. Savukārt minētās konvencijas 9. panta 3. punkts pieļauj to, ka tajā paredzētās tiesā celtās prasības pieņemamība ir atkarīga no prasītāja dalības apstrīdētā lēmuma sagatavošanas procesā, ja vien, ņemot vērā lietas apstākļus, viņam nevar pamatoti pārmest to, ka viņš nav iesaistījies šajā procesā.

[Paraksti]